

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 3/16 - 43. årgang

Nordlendinger på båttur
til Montenegro

Gode hjelpere

Båttur til Montenegro

Lederen har ordet

Kjære medlem!

Da er sommeren over og høsten er i anmarsj. Forbundsledelsen har mange utfordrende oppgaver å løse i høst, og i lokalforeningene skal man gjennomføre planer som er lagt for høsten. Det er godt å observere at det er mangfoldig aktivitet i vår organisasjon, noe som skal komme medlemmene til gode.

Det er lokalforeningene som er forbundets grunnmur, og den må pleies. Forbundsledelsen er i gang med å planlegge områdevis telefonmøter, og vi ønsker med dette å få en tettere dialog med lokalforeningene. Vi mener det er behov for å få bedre kunnskap om det som skjer lokalt, og å stille oss til disposisjon for innspill og forslag til tiltak. Det viktigste er imidlertid at forbundsledelsen bidrar med å styrke det lokale samspillet, blant annet for å ivareta medlemmer ved endringer i organisasjonen og å stimulere lokalforeninger til å yte nabohjelp.

Vi kommer tilbake til dette temaet i eget skriv til lokalforeningene.

Brukerforumet, som bistår lokale redaktører og som står for videreutvikling av nettsidene, har utført et stort arbeid med oppfølging og testing av endringer som er gjort på nettsidene. En stor takk for god innsats, blant annet med mange timer med testing.

Forbundsledelsen oppfordrer alle våre medlemmer til aktiv bruk av nettsidene. Dersom medlemmer har forslag til temaer eller oppslag for nettsidene, er det bare å ta kontakt med lokal redaktør i sin lokalforening. Nettsiden bør bli forbundets viktigste informasjonskilde, ved siden av Telepensjonisten. Så kjære medlem, vi oppfordrer alle til å bidra med innspill.

Som pensjonister er vi selvsagt opptatt av trygdeoppgjør og pensjonsreguleringer. Det er også av interesse hvordan reguleringen blir i Telenor Pensjonskasse. Reguleringen er underlagt bestemmelser som setter begrensninger i Pensjonskassens frihet til å foreta årlig regulering. Finanstilsynet har fastsatt regler for hvordan eventuelt overskudd på årsregnskapet skal forvaltes. De fire siste årene har krav om oppkapitalisering av pensjonskassens egenkapital fra det samme tilsyn medført at Telenors Pensjonskasse ikke har kunnet bruke midler fra Pensjonistenes overskuddsfond til pensjonsregulering. Telenorselskapene, som sponsor av Telenor Pensjonskasse, har vist ansvar og skutt inn midler for å bidra til en regulering i år.

Reguleringen ble fastsatt til 2,04 %, som er et positivt resultat.

Telepensjonistenes Landsforbund benytter samarbeidet med Telenors personalorganisasjoner for å gi sitt syn på arbeidet med årlig regulering i Pensjonskassen. Vi vet at våre synspunkter formidles til personalorganisasjonenes representanter i Pensjonskassens styre.

Forbundsledelsen retter blikket litt lengre framover. Vi ser fram mot neste landsmøte som skal holdes på Gardermoen 9. og 10. mai 2017. Forberedelsene har startet, og lokalforeningene bør merke seg datoene.

Sentralt ser vi at etablert brukerforum for lokale redaktører, og fordeling av oppgaver mellom landsstyrets medlemmer, gir ønsket resultat og utvikling. Det er ikke gitt at medlemmene merker noe til det, men det gir utvilsomt resultater som også medlemmene har nytte av.

Lykke til med høstsesongen til oss alle.

*Med vennlig hilsen
Forbundsleder, Arne Jenssen*

INNHOOLD

Lederen har ordet	s. 2	På tur til Bedehusland	s. 11
Det er hjelp å få	s. 3	Telepensjonistene i Lofoten på Hurtigruta	s. 11
Tromsø med lokale avdelinger i Hammerfest og Alta	s. 4	Pensjonisthjelperne på Hamar	s. 12
Lokale avdelinger under Bergen	s. 5	Sofustanker	s. 13
Internett for alle?	s. 6	Bodø/Salten i Kroatia	s. 14
Språket vårt	s. 7	Telemarkingene på Taubspelen	s. 14
Telenor i verden	s. 8	Fra Jugendbyen til Gdansk	s. 14
Frekvensbåndet 100-160 kHz	s. 10	Det skjer	s. 15
		Småstoff	s. 16

Neste nummer av bladet kommer ut 8. desember. Tips og stoff sendes på e-post til gunhi-s@frisurf.no innen **16. november**.

Redaktøren forbeholder seg retten til redigering og nedkorting av innlegg.

Forsidebildet: Høst i Ringsaker. Foto: Gunhild Skoglund.

Utgitt av Telepensjonistenes Landsforening. Redaktør: Gunhild Skoglund. Ansvarlig redaktør: Arne Jenssen.

Nedleggingstruet? Det er hjelp å få

Som vi har skrevet om tidligere i Telepensjonisten kan det være utfordrende å holde små foreninger gående. Dessverre har Levanger, Steinkjer og Narvik lagt ned sine foreninger. Arbeidsutvalget sentralt arbeider for å få til en løsning for medlemmene som er berørt.

Få medlemmer og liten mulighet til rekruttering fører ofte til at få eller ingen vil ta på seg verv. Dette fører igjen til at nedleggelse vurderes. Det er i første rekke trist for de det gjelder, men også uheldig i et større perspektiv da et sterkt forbund bidrar til å fremme pensjonistenes interesser.

Det er imidlertid hjelp å få. Her presenterer vi områder i vest og nord som har funnet gode løsninger. Bergen lokalforening har tre avdelinger, henholdsvis Voss, Stord og Hardanger.

Likewise har Hammerfest etablert sin egen

avdeling og knyttet seg til Tromsø lokalforening. Alta er direkte knyttet til Tromsø fordi de er for få til å ha sin egen avdeling.

Fordelen med lokale avdelinger er nemlig at de slipper å ha eget styre. En avdeling trenger bare en kontaktperson. Alt det øvrige er knyttet til lokalforeningen som ivaretar avdelingen. Samtlige medlemmer får dermed de samme tilbudene, som for eksempel invitasjoner til møter, turer samt medlemsbladet.

Et annet alternativ dersom en nedleggelse vurderes, er å søke såkalt nabohjelp hos en annen lokalavdeling, for eksempel kassererfunksjonen.

Se for øvrig side 2 hvor forbundslederen omtaler saken. Landsstyret er behjelpelig med å finne løsninger for å ivareta medlemmer som kan bli stående uten en lokalforening. Ikke nøl med å ta kontakt dersom din lokalforening har problemer.

VISSTE DU AT

Vedtektene for Telepensjonistenes Landsforbund gjør det mulig å opprette avdelinger.

§6. Lokalforeninger

Lokalforeningene er forbundets grunnorganisasjon og ivaretar medlemmenes interesser lokalt. For å styrke medlemskontakten kan lokalforeninger som omfatter et større geografisk område opprette lokale avdelinger innenfor lokalforeningen.

Tromsø med lokale avdelinger i Hammerfest og Alta

Ved inngangen til 2010 hadde lokalforeningen Telepensjonistene Tromsø (TP Tromsø) 118 medlemmer hvorav syv var lokalisert til Hammerfest og ingen medlemmer i Alta.

Yngve Johansen, Tromsø lokalforening

Medlemmene i Hammerfest var på dette tidspunktet ikke organisert i egen lokal avdeling under Tromsø, men de hadde sine ukentlige uformelle sosiale treff hver onsdag kl. 1130 på kafeen i Gjenreisningsmuseet. Det var allerede kjent at de ikke ønsket en egen lokalforening med styre og det som følger med.

Bakgrunn

Foranledningen til formalisering av egne lokale avdelinger i Hammerfest (og senere i Alta) kom etter en anmodning fra daværende forbundsleder Odd-Kåre Kvalheim etter ledermøtet i Oslo 19. – 20. mai 2010, til vår leder Kaare Sundquist om å opprette nærmere kontakt med våre medlemmer i Hammerfest, eventuelt danne en klubb eller avdeling der oppe, tilknyttet vår lokalforening. Det hører med til historien at Odd-Kåre visste at Kaare opprinnelig var fra Hammerfest, og at han kjente våre kollegaer der.

2. juni 2010 reiste vår leder Kaare Sundquist og sekretær Roar A. Johannessen og hadde møte med telepensjonister i

Hammerfest. Både medlemmer og ikke medlemmer var invitert. Tid og sted for møtet var lagt til onsdag kl. 1130 på kaféen i Gjenreisningsmuseet hvor de normalt hadde sine sosiale treff.

Grundig informasjon

Lederen vår orienterte om lokalforeningen og forbundet generelt. Han fortalte også hvorfor det var nyttig å være med i en lokalforening, muligheten til å treffe tidligere kollegaer, det sosiale samværet, medlemsmøtene, turene og flere andre aktiviteter.

Videre ble det informert om retningslinjene for oppretting av lokale avdelinger og at det er nødvendig med en kontaktperson som holder kontakten med lokalforeningen, med informasjon begge veier.

Som avdeling under TP Tromsø ville de slippe all administrasjon som en selvstendig forening krever, men allikevel få tilgjengelig informasjon fra vårt forbund og muligheter og fordeler ved å være med i en lokalforening.

Hammerfest avdeling etablert

Resultatet av møtet ble at medlemmene ønsket å gå fra å være en uformell «klubb» til å bli en lokal avdeling tilknyttet lokalforeningen i Tromsø. Ann-Sylvi Jensen påtok seg oppgaven som kontaktperson, og er den som skal informere de andre medlemmene om det som måtte komme fra lokalforeningen. Og motsatt, informere lokalforeningen om saker og ønsker som angår medlemmene i Hammerfest.

Ann-Sylvi har e-postadresse, så kommunikasjonen går greit. Kontaktpersonen får også referat fra styremøtene i lokalforeningen. Referatet legges også ut på vår web-side.

Møtet resulterte også i verving av to nye medlemmer der og da, og i løpet av 2010 var medlemstallet i Hammerfest øket fra 7 til 16. Medlemstallet der har senere holdt seg stabilt, og pr. 1.1.2016 var det 14.

I Alta har vi nå fire medlemmer som er tilknyttet TP Tromsø, men siden de er såpass få, har det ikke vært ønsket med noen egen avdeling.

Likeverdige medlemmer

Medlemmene i Hammerfest og Alta får de samme tilskudd til julelunsj og tilbud om turer som medlemmene i Tromsø. Men det er ikke til å legge skjul på at den store geografiske avstanden og reisekostnadene er en betydelig utfordring for felles aktiviteter.

Vi har så smått begynt å tenke på turplanene for neste år, og kanskje kan det bli tur til Alta og Hammerfest og med Hurtigruta tilbake til Tromsø.

Telepensjonistene i Hammerfest var positive til å etablere sin egen avdeling. Her fra diskusjonen i møtet 2. juni 2010.

Lokale avdelinger under Bergen

Telepensjonistene Bergen har cirka 500 medlemmer. Disse har bosetting i Bergen og kommunene rundt Bergen. Noen har bosetting langt fra Bergen, i Hardanger 42 medlemmer, Voss 23 medlemmer og på Stord 13 medlemmer.

Roy Knag Jæger, Bergen lokalforening

Vi har et styre på ni medlemmer som møtes uken før vi har medlemsmøte den andre tirsdagen i måneden. Medlemsmøtene holder vi i leide lokaler i Bergen sentrum i månedene januar, februar, mars, april, mai, september, oktober, november og desember.

På møtene serverer vi kaffe/te og snitter, og vi har foredragsholdere fra våre omgivelser innen blant annet sykehus/helse, fylkesadministrasjon og universitet.

På disse medlemsmøtene samler vi fra 70 – 90 medlemmer. Antall fremmøtte er avhengig av foredragsholder og været den aktuelle dagen. Medlemmene fra Bergen og kommunene rundt Bergen har god mulighet til å nå møtelokalet på 30 – 60 minutter.

Medlemmene på Voss, Stord og i Hardanger møter av og til på medlemsmøtene i Bergen. Transportkostnaden, og tiden det tar for disse å reise til Bergen, gjør imidlertid at de sjelden deltar.

Lokale avdelinger

På denne bakgrunn har vi for disse tre stedene opprettet avdelinger og valgt ut en stedlig kontaktperson som vi i styret i Bergen har kontakt med. Disse arrangerer

noen lokale samlinger, og vi støtter disse møtene økonomisk.

En gang pr. år reiser fire-fem styremedlemmer fra Bergen til disse tre avdelingene. Vi får da en god tilbakemelding om hvordan de har det og hvilke aktiviteter de har deltatt i, og styremedlemmene gir tilbakemelding om forhold i Telepensjonistene sentralt og i Bergen.

Dette gjensidige forholdet skaper god kontakt og holder oppe gode forbindelser.

Turer

Hvert år arrangerer reisegruppen i Telepensjonistene Bergen tre turer. En dagstur, som regel med leiet buss med oppstart kl. 0900 og hjemkomst cirka kl. 1700. Turen går da til større steder i Hordaland, og med stopp for bespisning underveis. Dette er den eneste av de tre turene som blir subsidiert. På denne turen reiser 40 – 60 medlemmer.

Den andre turen går normalt om sommeren, og som regel over fire-fem dager et eller annet sted i Norge. Denne betaler den enkelte selv. På disse turene reiser cirka 50 medlemmer.

Den tredje turen går ofte til utlandet. I

år deltok 47 medlemmer i dagene 17. – 23. september på en tur til Cornwall i England. Denne må også fullt ut betales av den enkelte.

Hvert år har vi en juletilstelning i desember, normalt i Bergen. Denne er subsidiert og avvikles på fire timer. Her er det god mat, musikk og opptreden.

Musikk og teater

Vi har kontakt med Den Nationale Scene og Grieghallen. Her får vi tilbud om billetter til forestillinger og konserter gjennom hele året. Tilbudene sendes ut på e-post til medlemmene våre, og mange benytter seg av muligheten til å gå på konsert eller teater sammen.

Informasjon om aktiviteter

I desember sendes det ut informasjon via e-post, eller som vanlig post til de medlemmer som ikke har e-postadresse. Her blir det orientert om vårens program. På ettersommeren blir det sendt ut tilsvarende informasjon om høstens program.

Internett for alle?

Det selvsagte svaret er ja. Under forutsetning av at vi klarer å holde følge med den teknologiske utviklingen og bruk av alle mulige duppeditter. Det er det nemlig ikke alle som gjør. Resultatet fra en undersøkelse som Telenor gjennomførte i sommer viser nemlig at hele 66 prosent i alderen 50-79 år strever med å henge med. Og 81 prosent i den samme aldersgruppen frykter dessuten et digitalt klaseskille. Kvinnene strever mest, og de er mer bekymret enn sine jevnaldrende menn.

Gunhild Skoglund

Dette går fram av en pressemelding fra Telenor (august/2016). Resultatet viser at også de yngre aldersgruppene, fra 18 år og oppover, har visse utfordringer, men i mindre grad enn godt voksne.

Nasjonal dugnad

"Den teknologiske utviklingen venter ikke på noen, så disse tallene viser at vi har en stor jobb å gjøre med å gi god opplæring og informasjon om digitaliseringen av samfunnet. Her trengs en nasjonal dugnad," sier Berit Svendsen, administrerende direktør i Telenor Norge. Hun har forståelse for at flere synes det er krevende å henge med i de digitale svingene.

Under Arendalsuka i august arrangerte Telenor i samarbeid med Pensjonistforbundet kurset *Internett for Alle* for nesten hundre eldre over 65 år.

"Ny teknologi kan forebygge ensomhet og gjøre at dagens 65-åringers kan bo

lengre hjemme ved hjelp av velferdsteknologi. For 65-åringene er digital kompetanse avgjørende for god livskvalitet i alderdommen. Derfor jobber vi for at eldre skal få kunnskap og opplæring i bruk av nettbrett og smarttelefon," sier generalsekretær Harald Olimb Norman i Norsk Pensjonistforbund.

Hjelp å få

"Som Norges største tele- og internett-selskap har vi i Telenor både et ansvar og mulighet til å hjelpe folk over den digitale kløften," sier Berit Svendsen.

Hun viser til kurset *Internett for Alle*. Det er et landsdekkende kurs for nybegynnere og seniorer som trenger litt hjelp for å komme ordentlig i gang med internett og apper på mobil og nettbrett.

Følg med i lokalavisen, eller kast deg over PCen og skriv "datakurs" i søkefeltet. Du får ganske sikkert opp en rekke valg.

Seniornett

Foruten Pensjonistforbundet og Telenor holder også Seniornett kurs i bruk av data.

Seniornett er en frivillig basert organisasjon som bidrar til økt kompetanse på bruk av hjelpemidler for data i hverdagen. Målgruppen er "eldre" mennesker som trenger opplæring, råd og bistand.

Hvis du går inn på telepensjonistene.no, peker på "for medlemmer" kan du velge "nyttige lenker for telepensjonister". Klikk på den, og da finner du Seniornett og andre nyttige nettsider.

Seniornett har lokalforeninger over hele landet. På hjemmesiden deres finner du lokale sider og informasjon om blant annet kurs i din nærhet.

VISSTE DU AT

Telepensjonisten kontaktet informasjonssjef Caroline Lunde i Telenor Norge angående kurs. Her er hennes svar.

Telenor arrangerer gratis kurs for seniorer og andre som trenger hjelp til å komme i gang med nettbrett og smarttelefoner, gjennom hele året, over hele landet.

Mer om kurset, og nærmeste sted for neste kurs, finner du på denne adressen: <https://reg.telenorexpo.no/minikurs/>

Under Arendalsuka arrangerte Telenor i samarbeid med Pensjonistforbundet kurset *Internett for Alle* for nesten 100 personer over 65 år.

Foto: Martin Fjellanger, Telenor

SPRÅKET VÅRT

Rolf Bjørn Nylund

Denne gangen skal vi prøve å finne opprinnelsen til noen gamle lånord som har gjennomgått ortografiske forandringer, har fått endret betydning eller ikke blitt oversatt.

Først noen uheldige formuleringer som går igjen både i muntlig og skriftlig språkbruk, men som kan bli gangbare uten store omskrivninger.

Når vi i nyhetene hører at «den savnede ble funnet langs vannet», er det i samme gate som å høre: «Hun satt rundt bordet med en kaffekopp i hånden». Vi skjønner at det skal noe til å ha en sånn rekkevidde! I det følgende kan man begynne å lure hvilke krefter som er i sving når «termometeret på veggen ikke stoppet før det hadde nådd 29 grader».

Mindre mystisk, men ikke særlig elegant er det når vi får denne meldingen: «Styremøtet onsdag 15. sept. kl.10.00, er flyttet til kl.15.00».

Her er det nok å stille ett spørsmål: Er det møtet som er flyttet, eller er det møtetidspunktet som er endret?

Et par av nyhetsoppleserne i Dagsrevyen pleier ofte å avslutte sendingen med å si: «Vi treffes utover kvelden». Hvis de heller sier at vi treffes utpå kvelden, skjønner vi at det er Kveldsnytt de har i tankene.

Så noen kjente ord:

Tappenstrekk – som også har gitt opprinnelsen til engelsk **tattoo** – har vel de fleste mannlige lesere av Telepensjonisten stiftet bekjentskap med, i hvert fall de som har vært i «kongens støvler og kongens klær». Tappenstrekk er et (horn-)signal som blir gitt med beskjed om at nå er det bare et kvarter igjen til rosinalet går.

Slik har det ikke alltid vært. Vi må helt tilbake til trettiårskrigen (1618-1648) for å finne opprinnelsen til dette merkelige ordet. På slagmarken var det vanlig at soldatene fikk utlevert vin- eller ølrasjoner når de kom inn i leirene, og slikt fludium var lagret på store fat. Feltmarskalk Wallenstein forlangte at det skulle være slutt på drikkingen tre timer før midnatt, da skulle tappen (Zapfen) slås (streichen) i fatet. Tappenstrekk er altså en dårlig oversetting av *Zapfenstreich*.

Siden vi er inne på militær terminologi (latin *militaris*, av *miles* som betyr soldat),

kan vi ta med den militære straffemetoden **spissrotgang**. Også her er det tyske ord som ligger til grunn. *Spiess* betyr spyd, og *Rute* betyr kjepp.

Denne barbariske straffemetoden, som i praksis var en dødsstraff, gikk ut på at hvis en soldat hadde brutt militær straffelov, ble han dømt til å løpe mellom to rekker av soldater som stod oppstilt bevæpnet med spyd som de skulle stikke han med. Senere ble spydene erstattet med kjepper. Delinkventen måtte som regel gå med bar overkropp, og en offiser gikk foran han for å hindre at han gikk for fort! I Norge ble tilsvarende straffemetode avskaffet i 1814.

Enda et ord med *spyd* som forledd: **spissborger**, tysk Spiessbuerger.

Dette ordet oppstod i middelalderens Tyskland da borgerkorpene skulle forsvare sine byer med spyd. Da spyd ble erstattet med kuler og krutt, holdt noen av borgerkorpene likevel fast på sine tradisjonelle spyd. Dermed fikk de betegnelsen spissborgere, som siden har betydd en transsynt person som sier nei til enhver forandring.

Ku'damm eller **Kurfuerstendamm** er en av hovedgatene i Berlin. Også her må vi 500 år tilbake i tid for å finne opphavet til navnet. Det viser seg da at dagens nesten fire kilometer lange og svært brede gate til å begynne med var bygd av planker, som en demning, en plankevei, tysk: Dammweg.

Førsteleddet i *kurfyrste* er et middelhøytysk ord som betyr 'valg', og *kurfyrste* kan oversettes med *valgfyrste*. I det tyskromerske riket var det de fyrstene som hadde retten til å delta i kongevalgene som ble kalt *kurfyrster*.

Denne valgordningen varte fram til 1800-tallet. Siste *kurfyrste* døde i 1875.

Fra tid til annen blir mennesker anklaget for å gå med **skylapper**, selv om innretningen er laget for hester, montert på bekslet. På tysk heter det **Scheuklappe**, og første del av ordet betyr 'sky' i betydningen 'engstelig', siste del, 'klappe', betyr 'klaff'. Hensikten med skylapper er altså å hindre at hesten blir distraheret av ting som foregår på sidene.

Mange vil hevde at vi denne høsten har opplevd **Indian Summer**, som betegnelse for en periode med sol og varme om høsten. Uttrykket stammer fra Amerika, hvor det har vært kjent fra 1790.

Hvor kommer så indianerne inn her? Jo, grunnen til at sommeren blir betegnet som 'indiansk', skal være at europeiske immigranter, som i hovedsak slo seg ned på østkysten, opplevde at slikt vær var vanlig i vest, og der var det indianerne holdt til.

Å formulere seg elegant er få forunt. Alle har vel fått med seg at det var Olav H. Hauge sitt dikt «Det er den draumen» som ble kåret til beste norske dikt gjennom tidene.

En annen formuleringens mester har vært på ferde nedenfor. Her må vi ha hjelp fra leserne til å svare på spørsmålene nedenfor.

Der talte noen sin sak så djevlesk vel, at Fanden fant det fornøylig at dra dit selv.

- Hvem har skrevet dette, og hvor står det skrevet?
- Hvem var det som hadde sånn 'djevlesk' oratorisk talent?

Tilleggsspørsmål

Noen må ha blitt skuffet over denne uttalelsen: «Jeg har aldri hatet en mann nok til å gi ham diamantene tilbake». Hvem kan det være som er så infam, men så lite hatefull?

Venter i spenning på svarene, som kan gis til redaktøren eller til: rbnylund@online.no.

Telenor i verden

De fleste vet at Telenor er en av verdens største mobiloperatører. Og de fleste vet også at Telenor har etablert seg i en rekke land, både i Europa og Asia. Men hvor er de egentlig? Og visste du at konsernet har over 211 millioner mobilabonnenter totalt, mens «bare» drøye 3,1 millioner er mobilabonnenter i Norge?

Gunhild Skoglund

Kjernevirksomheten er organisert i tre regioner: Norden, Sentral- og Øst-Europa og Asia. Her er en kort oversikt som viser hvor Telenor har etablert sin virksomhet, hva de leverer og kort om bakgrunn.

Telenor Norge, med hovedkontor på Fornebu, er det ledende mobilskapet i Norge. De tilbyr bredbånd, mobil, fastnett og kabel-tv til privat- og bedriftskunder.

Telenor har banet veien for mange innovative kommunikasjonstjenester, og er fremdeles en stor bidragsyter innenfor forskning og innovasjon i Norge. Selskapet bygger på mer enn 160 års historie som pionér innen telekommunikasjon.

Telenor Sverige, med hovedkontor i Stockholm, er landets tredje største mobilskap, og den nest største leverandøren av bredbåndstjenester i Sverige. De leverer tale- og datatjenester til både bedrifts- og privatkunder og har et bredt tilbud innen trådløs teknologi, fast teknologi og bredbåndsteknologi.

Telenor har levert teletjenester til det svenske markedet siden 2001.

Telenor Danmark, med hovedkontor i København, er den nest største mobiloperatøren og den nest største bredbåndsløseleverandøren i landet. De tilbyr mobil-, fastnett- og bredbåndstjenester.

Selskapsnavnet Telenor Danmark ble lansert i juni 2009 da Sonofon og Cybercity fusjonerte. Telenor-konsernet kjøpte Sonofon i juni 2000 og Cybercity i mai 2005.

Telenor Ungarn, med hovedkontor i Budapest, er landets nest største mobiloperatør. De tilbyr mobil- og bredbåndstjenester.

Selskapet ble etablert i Ungarn i 1994 under navnet Pannon, og endret selskapsnavn til Telenor i Mai 2010.

Telenor Serbia, med hovedkontor i Beograd, er landets største mobiloperatør. De tilbyr avanserte samtale- og non-voice tjenester.

Telenor har hatt virksomhet i Serbia siden 2006. Da ble mobilskapet Mobi03, landets første tilbyder av mobiltjenester, kjøpt opp og merkenavnet ble endret. Telenor er den største utenlandske investoren i Serbia, og bidrar til Serbias økonomiske, teknologiske, sosiale og kulturelle utvikling.

Telenor Montenegro, med hovedkontor i Podgorica, er den største mobilleverandøren i Montenegro. De tilbyr mobiltelefoni, roaming¹⁾, tilleggstjenester og mobile datatjenester.

Telenor Montenegro lanserte sine mobiltjenester i 1996, og bygde raskt ut mobilnettverk over hele landet, selv om de måtte løse de geografiske utfordringene som dette fjellendte Balkan-landet byr på. Telenor Montenegro har vært heleid av Telenor siden 2004.

Telenor Bulgaria, med hovedkontor i Sofia, er landets nest største mobiloperatør. Selskapets teletjenester inkluderer mobil, fasttelefon og data.

I august 2013 ble bulgarske Globul (eksisterte i Bulgaria siden 2001) offisielt innlemmet i Telenor-konsernet. Transaksjonen inkluderte også Germanos Bulgaria, ledende forhandlerekjede innen telekom i markedet, konsolidert inn i Globul. I november 2014 ble Globul til Telenor Bulgaria.

dtac, Thailand, med hovedkontor i Bangkok, er det nest største mobilselskapet i Thailand. De tilbyr mobiltjenester til abonnenter og kontantkortkunder.

dtac ble etablert i 1989. Telenor ble aksjeeier i 2001.

DiGi, Malaysia, med hovedkontor i Shah Alam, er den tredje største mobiloperatøren i Malaysia. De tilbyr mobiltjenester, roaming¹⁾ og tilleggstenester.

DiGi har blitt kåret til Malaysias mest innovative selskap, og mottatt en rekke priser for sine tjenester. Gjennom sitt Deep Green initiativ, forplikter DiGi seg til å drive selskapet på en økonomisk og miljøvennlig måte.

Grameenphone, Bangladesh, med hovedkontor i Dhaka, er den største mobiloperatøren i Bangladesh.

Grameenphone ble lansert i 1997, og var Telenors første satsing på det asiatiske mobilmarkedet. Telenor med sine samarbeidspartnere har bygget ut nettverk, og gitt dekning i nye og ofte avsidesliggende områder. Millioner av mennesker har fått mobiltilgang på bakgrunn av dette.

Telenor Pakistan, med hovedkontor i Islamabad, er den nest største mobiloperatøren i Pakistan.

Telenor Pakistan gjør en rekke tiltak for miljøet. Selskapet har for eksempel lansert energieffektive og miljøvennlige solcelledrevne basestasjoner for å øke nettverksdekningen i landet.

Selskapet har nettverksdekning i store deler av Pakistan, også i avsidesliggende områder. Noen steder er Telenor Pakistan den eneste operatøren, og kan tilby telekommunikasjon der dette ikke var tilgjengelig tidligere.

Uninor, India, med hovedkontor i Gurgaon (nær Dehli), tilbyr mobiltjenester i seks telekomsirkler i India.

I desember 2009, åtte måneder etter at Telenor gikk inn i India, kunne Telenor tilby tjenester etter den største lanseringen i indisk telekomhistorie.

Telenor er forpliktet til langsiktige investeringer i det indiske mobilmarkedet. På denne måten spiller Telenor en viktig rolle i arbeidet med å forbedre og stabilisere nettverket, og å få bedre mobildekning i landet.

Telenor Myanmar, med hovedkontor i Yangon. 30. januar 2014 signerte Telenor en landsdekkende lisensavtale med Myanmar, noe som betyr at Telenor nå kan levere førsteklasses telekom tjenester i Myanmar. Telenor bygger med dette videre på erfaring og kompetanse fra virksomhet i Asia og resten av verden.

Kilde: telenor.com/September 2016

¹⁾**Roaming** (engelsk) brukes også på norsk for å betegne at sluttbruker av mobiltelefon med kundeforhold til et spesifikt mobilnett (hjemmenett) kan benytte et annet mobilnett (det besøkte nettet), utenfor hjemmenettets geografiske dekningsområde, for å få tilgang til mobiltjenester.

Kilde: Wikipedia

Frekvensbåndet 100-160 kHz

En e-post tikket inn på redaktørens PC med følgende melding: Det er kanskje litt på kanten for telepensjonistene å lese om gamle radiofrekvenser, men noen forhenværende telegrafister vil kanskje ha glede av fortellingen nedenfor, og yngre telepensjonister vil oppdage at det var radiokommunikasjon også før e-mail, mobiltelefon, Gigahertz og Terrakult.

Dag Føllesdal, Fornebu lokalforening gir hermed et tilbakeblikk som er en viktig og interessant del i kommunikasjonsens historie.

I 1949 mønstret jeg som telegrafist på M/T Salsaas/LLHB, Iver Bugge Larvik. Jeg hadde da ett års praksis som telegrafist i Marinen og således ikke helt fersk.

I litteraturen om bord orienterte jeg meg litt i det internasjonale radioreglementet, hvor det var listet opp nødfrekvensen 143 kHz og flere arbeidsfrekvenser i båndet 100-160 kHz. Jeg ble da noe forvirret, men fant, ved å sjekke loggen, at disse frekvensene ikke hadde blitt brukt av den jeg løste av. Så langt var alt vel og bra.

For noen år siden begynte jeg å fundere på om dette frekvensbåndet for morse noen gang hadde blitt brukt, og i tilfelle i hvilket tidsrom. Kunne det være at dette båndet ble brukt i den første tiden og senere ble forlatt til fordel for båndet

405-525 kHz, og at grunnen var at man da kunne bruke kortere antenner?

En kvartbølge på 143 kHz er 524,5 meter, mens den på 500 kHz (600 meter) er 150 meter. I praksis var skipsantennene i 500 kHz-båndet, selv på større skip, ikke mer enn 30-40 meter, hvilket medførte et stort tap i forlengelsespolen, som skal gi resonans sammen med antennens kapasitet.

Jeg spurte noen eldre telegrafister om dette, men det var ingen som kunne gi svar på spørsmålet. Min tanke var da om det fantes noen som var gamle nok til å gi et svar.

Det merkelige er at båndet, også i dag, på sidene 79 og 80 i FCC (Federal Communications Commission er et amerikansk forvaltningsorgan) sin publikasjon, står oppført under paragrafene **80.355 Distress, urgency, safety, call and reply Morse code frequencies** og **80.357 Working frequencies for Morse code and data transmission**.

Jeg skrev et innlegg i Amatørradio angående dette frekvensbåndet, uten å få noe svar. Noe senere sendte min svoger Egil Reimers ved Telemuseet i Stavanger meg, meget velvillig, et utdrag fra Telegrafvesenet 1923/24 hvor det på side 19 berettes:

Med den høsten 1922 til våren 1923 monterte rørsender har Bergen (Radio), ved siden av den almindelige skibstrafikk på 600 meter, besørget langdistanse trafikk på 1850 m. med den Norske Amerikalinjes og andre selskapers Amerikabåter.

1850 meter tilsvarende 162 kHz og er i overkant av båndet 100-160 kHz som er beskrevet på sidene 79 og 80 i FCC sin publikasjon, men det viser at man for skip opererte i dette frekvensområdet hvor 143 kHz var nødfrekvensen. Trafikk på disse lave frekvensene nådde nok, på lengere avstander, bedre frem enn trafikk i frekvensbåndet 405-525 kHz, og var vel brukt inntil kortbølgen ble tatt i bruk noe senere. Om jeg er riktig underrettet, var det første forsøk med kortbølge over lengere avstander, til hvalkokeriet Sir James Ross i Sydishavet, anno 1927.

Som nevnt tidligere, har jeg aldri funnet noen som har brukt eller hørt om frekvensbåndet, men de må nok være født i begynnelsen av forrige århundre, de som har kunnet gi svar.

Dag Føllesdal minnes sin tid som telegrafist om bord i M/T Salsaas.

På tur til Bedehusland

Folket i Haugesund og Stavanger avsluttet vårsesongen med å syngte "O, jul med din glede" i en ærverdig middelalderkirke.

Aud Wenche Dyrseth, Haugesund lokalforening

Om lag 50 forventningsfulle telepensjonister fra foreningene i Stavanger og Haugesund tok turen til «Bedehusland» på øya Finnøy i Ryfylke i slutten av mai. Telepensjonistforeningen i Stavanger sto som arrangør, og hentet «Haugesunderne» med buss i Mortavika. Våre to guider, Tor Øyvind Skeiseid og Arne Nordbø, slo an tonen og tok oss med storm med sin lune og fine humor fra første øyeblikk.

Fra tomater til sølv

Finnøy er en jordbrukskommune med rundt tre tusen innbyggere spredt på 16 bebodde øyer. Den er mest kjent for tomatproduksjon, og nær halvparten av de norske tomatene kommer derfra.

Første stopp var Lauvsnes Gartneri, som i hovedsak produserer tomater og egg. Vi fikk en grei innføring i hvordan produksjonen foregikk mens vi inntok lunsj som besto av gongkaker med diverse tilbehør – i hovedsak tomat syltetøy.

Derfra gikk turen til Folke Helles sølvsmie. Han laget blant annet bunadsølv til de fleste bunader. Det var også en

mengde andre flotte smykker, og det ble god anledning til å handle.

Misjonshistorie

Men vi var altså i «Bedehusland». Guidene tok oss gjennom misjonshistorien og dens betydning de siste hundreårene. Det hadde vært et aktivt kristenliv med mange vekkelse gjennom årene, og det ble bygget mange bedehus.

I middelalderkirken på Hesby fikk vi utdelt tekst til en sang som skulle synges. Det var «O jul med din glede». Så den 30. mai sang vi «O jul med din glede» så det ljomet, og vi svingte oss i kretsen og neiet og bukket det beste vi kunne. Sangen var nemlig skrevet av Gustava Kielland, gift med presten Gabriel Kielland som virket på Finnøy fra 1824 - 1837.

Middag ble servert på «Utsyn» som drives av misjonen. Og hva annet kunne vi spise enn bedehusgrøt som besto av kjøtt og grønnsaker samt salat. Desserten var hjemmelaget karamellpudding. Nydelig!!!!

Siste stopp var bedehuset Bethel. Vi fikk en demonstrasjon av våre to guider på

*Interessant besøk i middelalderkirken på Hesby i Finnøy.
Fotograf: John Abrahamsen*

hvordan emissærene optrådte da de sang og holdt taler på vekkelsesmøtene. Med sine fantastiske evner til å formidle Finnøys historie, misjonshistorie og særegenheter med et humoristisk skrånlig satt latteren løst i forsamlingen.

Som Berit Kopren sa da hun takket for en kjempeflott dag: «Hvis det er sant at en god latter forlenger livet, kommer vi til å bli steingamle».

Telepensjonistene i Lofoten på Hurtigruta

Den 11. mai dro tjueto spreke og reiseglade pensjonister fra Leknes, Kabelvåg og Svolvær – på buss til Sortland vi rister. En pause det ble på ferga til Fiskebøl, der fikk vi kjøpt kaffe og svele – ute søl. På Melbu en ny buss venter, og vi dro videre, vi telegutter og -jenter. En rask spasertur gjennom Sortland til Hurtigruten. Ombord ble billetter kjøpt – de måtte vite alle navna, så ble lunsjen bestilt og pris forhandla. Lunsjen smakte – vi ble mette og gla, men mer mat må vi jo ha. I Trollfjorden ble det servert kaffe av beste klasse med vafler og trollkrem – en masse. Bjørg i serveringen hjalp til, men vinden på dekk E var ikke snill. Kremen kom mot henne og vaffelen etter, hele hennes kåpe + tyske bukser det dekker! Trivelig personale fra Hennes og Kolvereid stilte opp, var hjelpsom og grei. Panoramasalongen, der var vi mest, Hurtigruta Vesterålen er ikke verst.

Mye har vi sett langs leia og langs svingete veia. Været startet med regn, men etter hvert har solen tittet frem. I Svolvær gikk de fleste av, vi enes om at denne turen ble bra. Takk skal dere alle ha!

Kirsten Stokvik referent\leder

Hans Dybfest (fra v.), Bjørg Reppe, Kirsten Stokvik og Grete Reppe på dekk.

Pensjonisthjelperne på Hamar

Det er lysten til å gjøre en hjelpende innsats for pensjonister som driver de fem damene på Hamar. Selv om også de har blitt pensjonister etter et langt yrkesliv i Telenor, er engasjementet fortsatt til stede i rikt monn.

Gunhild Skoglund

Vi finner dem ved telefonen på Pensjonisthjelpen i Hamar. Ikke alle fem samtidig, de har hver sin faste dag med noen ukers mellomrom.

- Torsdagen er min, sier Anne Marie Bratterud Andersen. Hun legger til at de bytter innbyrdes hvis behov. Damene er opptatt med mye annet må vite.

Formidlingsentral

Pensjonisthjelpen er en formidlingsentral hvor alders- og uførepensjonister kan be om hjelp til de fleste små oppdrag, fra å skifte lyspærer til maling og snekring. Den drives av åtte pensjonistforeninger i Hamar og har eget styre. Medlemmene i hver forening sitter telefonvakt i tur og orden. Sentralen er åpen på hverdager fra kl. 10:00 til 13:00, og de fem telepensjonistene deler sin uke mellom seg.

Astrid Helgemo forteller at trafikken varierer etter årstider, vær og føre. Det topper seg gjerne ved behov for gressklipp, snømåking og raking.

- Telefonvaktene fra de åtte foreningene utførte til sammen cirka 850 frivillige timer i 2015, sier hun og forklarer at de om lag 70 hjelperne som ble kontaktet utførte i sum 339 oppdrag.

Stor sentral

Nærmere hundre hjelpere står i dag på "lønnslista". Lønna er egentlig symbolsk, den som får hjelp betaler 125 kroner timen. Telefonvaktene sitter gratis.

Her må alle lister være oppdaterte til enhver tid. Astrid utropes som vaktsef av de andre, hun setter nemlig opp vaktlister for hele året. Hun har god erfaring etter å ha jobbet ved Pensjonisthjelpen siden 2005.

Damene fra Telenor står fortsatt på. Aud Bekkevold svarer telefonen. Bak fra venstre Anne Marie Bratterud Andersen, Astrid Helgemo og Anne Lise Sæther. Anni Marit Fadnes var ikke til stede da bildet ble tatt.

Den virkelige senioren er Aud Bekkevold. Hun har holdt det gående i 17 – 18 år, og har ikke tenkt å gi seg før hun må, eller ikke kan "bruke beina" som hun selv sier. Latteren sitter løst. De andre kommer med godlynte antydninger om at det i sommer ble installert trappeheis i bygget, sponset av Gjensidigstiftelsen. Pensjonisthjelpen holder nemlig hus i andre etasje i et gammelt bygg.

Samlokalisert med Frivilligsentralen

Sammen med Anni Marit Fadnes, som ikke var til stede under møtet med Telepensjonisten, begynte Aud, Astrid og Anne Marie da de sluttet å jobbe. Anne Lise Sæther derimot påstår at hun gikk hjemme og sløv et par år før hun sa ja til å bli med. Alle har nå svart telefonen i minst ti år.

- Hvorfor begynte dere her?

Svaret er samstemt og enkelt: - Vi ble spurt og sa ja. Vi blir kjent med det frivillige arbeidet, og det er fint å kunne hjelpe folk. Det er dessuten sosialt fordi vi har kontor sammen med Frivilligsentralen. Mange kommer innom, og grupper leier møterom her. I rolige stunder hjelper vi Frivilligsentralen med små oppgaver.

- En må jo fylle tida med noe, legger Aud til, uten at det virker som om hun har fritidsproblemer.

Takk fra ordfører

Pensjonisthjelpen blir satt stor pris på av de som får hjelp. I tillegg takker byens ordfører for innsatsen ved å invitere til årlig sammenkomst med kaffe og underholdning.

Frivilligsentralen inviterer også Pensjonisthjelpen til en felles tur hvert år, denne gangen på Oslofjorden.

- Har dere ekstra god kontakt med hverandre fordi dere deler jobben her?

De forteller at dette er bygget hvor Televerket holdt til før de samlokaliserte Telenor-kontorene på Sælid utenfor byen. Aud jobbet på abonnementskontoret med samtaleavgifter, Astrid jobbet med lønn- og personal for Telenor Nett og Anne Marie og Anne Lise jobbet på Kundeservice Privat. Med andre ord god erfaring i kundebehandling.

- Vi er tilbake i de samme lokalene på "våre" kontorer, og det gjør det ekstra hyggelig å jobbe her. Ringen er sluttet, konkluderer Anne Lise.

SOFUSTANKER

Fruen har vært i overkant raus ved søndagsfrokosten i det siste. Det har flere ganger vanket to egg og stekt bacon på gemalen. At veien til mannens hjerne og hjerte går via eggeplomme og stekepanne er en felles kunnskap hos våre kjære fruer. Årsaken til dette oppsvinget i heimen er en følge av britenes BREXIT. Vi var på pensjonisttur i England den uken de skulle stemme over om landet skulle melde seg ut eller forbli i EU. Plakater med oppfordring til 'Leave' eller 'Remain' hang over alt. Resultatet ble som kjent et knapt flertall for forandring. England har dermed satset på en usikker framtid. Inspirert av Brexit dristet jeg meg under tvil å foreslå SEXIT som ny giv på hjemmebanen. Fruen forlangte straks avstemning over mitt møysomt forfattede program for forandring. Valgvaken foregikk under dyna under betryggende forhold, dog uten observatører som sikkerhet mot valgfusk. Deltakelsen var 100 %, og resultatet ikke uventet 50 % både for og imot. Krav om omvalg ble avvist, men det forhandles allerede om nye regler og forutsetninger. Fruen har langt på vei fått delvis medhold i sitt syn, men intet er avgjort. Slik står saken, - det vil si, det gjør den ikke, for tiden, mens fruene koser seg i armkroken min.

Forts. fra side 12

VISSTE DU AT

Pensjonisthjelpen, noen steder kalt Småjobbsentralen, er et tilbud hvor pensjonister og uføre kan få hjelp til småjobber de ikke klarer selv. Slik hjelp finnes spredt over hele landet, og de er ofte samlokalisert med Frivilligsentralen, slik som på Hamar. Frivilligsentralene er lokale møteplasser for enkeltmennesker, lag/foreninger og det offentlige. Det er 419 frivilligsentraler i Norge. Disse formidler kontakt med tradisjonelle frivillige aktører og er kreative sentre for nye former for frivillighet. Les mer på www.frivilligsentral.no

Klima er skumle saker, hevdet min kjære en morgen etter å ha forlest seg på avisens reportasje om klodens temperaturutvikling og kommende elendighet for fauna, fisk, folk og fe. I min manndoms visdom roet jeg henne ned. - Vi får gleden av eikeskoger, drueranker og appelsinlunder om noen år. Fruen så vantro ut, og fortsetter med kildesortering som sitt bidrag mot løpsk oppvarming.

Boligbobla vil ikke sprekke, til tross for økonomenes advarsler mot prisstigning, høy gjeld og lave renter. Folket tror ikke på slike profetier og turer frem på sine økonomiske villspor uten spor av bekymring. Rentefoten har mye til felles med vivens føtter. Skjulte åreknuter gir ben å stå på enn så lenge. Slik stelt er det også med rentefoten. Det er duket for en smertefull operasjon både for henne og boligkjøperne.

Kongens tale på hagefesten falt i godt gjødslet kongsjord. 25 år som regent ble markert med utvalgte gjester fra det ganske land. Som PR var det langt mer verdt enn de utsøkte kanapéene som ble servert på gressmatta. Fruen felte noen tårer over de velskrevne ordene som beskrev et folk som lever i frihet, likhet og brorskap. Det var en stadfesting av en nasjon som tror godt om seg selv. At vi også er et folk som deltar i krigsoperasjoner og bombing i fjerne land, ble ikke nevnt, ei heller at vi produserer og leverer høyteknologisk krigsutstyr til betalingsdyktige nasjoner. Når hjertet svulmer av nasjonal velvære, kan man saktens felle en takknemmelighetståre over egen godhet og glemme medaljens bakside.

Krig og terror er samme sak. Men noen har fått oss til å tro at terror er verst fordi det går ut over uskyldige personer uten forvarsel. Krig er mer stuerent. Avsenderen har rene hender. Når bombene hagler og kanonene dundrer, vet vi lite om hvem som rammes. Blodpølene forsvinner i støvet fra raserte hus. Bombefly er edlere enn bombebelter. Men massakrene er like ille, enten de er utført av bestialske IS-soldater, bombefly eller som ABB på Utøya. Hat og overgrep er krigens driv-

kraft. Det er vanskelig å stagge. Vi finner det også igjen i vår hverdag når fotballsupportere og andre roper: Ta dem, drep dem, om motstanderen. Menneskets tåpelighet og intoleranse toppet seg da ei muslimsk jente iførte seg en hjemmelaget 'burkini' for å kunne ta seg et bad på ei offentlig strand i Frankrike. Politiet dukket opp for å rive av henne det formastelige muslimplagget. Moralen er vel 'bedre naken enn kledd til haken'.

Å velge president i USA er ingen spøk. Det blir et valg mellom pest og kolera. Hillary sliter med hetetokter og kollapset for åpen scene. Donald vil gjerde seg inn for å holdet landet 'rent'. Begge er forbi overgangsalderen, og ønsker å være veiviser for det amerikanske folk. Er de på ville veier mot atomknappen og undergangen? -Amerikanerne vet ikke hva de får før etter valget, hevdet jeg overfor vinen. -Jeg tok også en sjanse da du fridde, motmælte min kjære kone. Jeg ble svar skyldig. Kjærlighet gjør blind, men ærlighet er hverdagens brillor. Våre feil og mangler trumfes av samlivets gleder. Storm og stille veksler, men båten bærer som regel. Det gjelder nok også for amerikanske presidenter.

Telenoret har ennå ikke solgt aksjene i Vimpelcom som lovet. De ble tatt med buksa nede for å ha smurt seg bort med eurosedler og Spenol i kampen om mobilisenser. Nå venter de på kursstigning og et gunstig salg. Business går foran alt. Halvårsresultatet er som vanlig godt og har gitt en drøy million nye mobilabonnenter i Asia.

Uaktet verdens krigsgalskap og klimakamp holder fruene og jeg dampen oppe som telepensjonister flest. Litt bekymring over verdens og egen helse og en tvilsom framtid må vi tåle. Vi har det jo godt i fredsnasjonen Norge, selv om pensjonspengene trues av kampflyinvesteringer. Ha en framifrå høst med brexit og sexit.

Bodø/Salten i Kroatia

Tidlig i juni pakket 34 glade og forventningsfulle venner fra nordlige breddegrader kofferten og vendte nesene syddover. Våren i Bodø hadde vært kjølig, og nå ventet ni herlige feriedager i sol og varme i Kroatia. Reisemålet var Dubrovnik.

Gerd Blomstrand Kristensen, Bodø/Salten lokallag

Vi hadde god erfaring med ferielandet, siden det var tredje gang vi dro dit. Hotellet vårt lå i Cavtat, en liten landsby to mil fra Dubrovnik. Her ble vi møtt med en deilig velkomstdrink, og så fikk vi nøklene til rommene. I enkel stil, men med balkong utenfor hvert rom, fikk vi nyte utsikten til den fine bukten. Her lå det havseilere og andre båter, og stranden var like ved.

Guidet inn i historien

Utflukten startet med guidet tur til Dubrovnik. Denne spesielle handelsbyen fra middelalderen ble igjen et trivelig gjensyn med en annen tid og historie.

Forsvarsmuren rundt gamlebyen, og et mylder av restauranter og butikker ga et trivelig gjensyn for mange, og en overveldende opplevelse for dem som gjestet byen for første gang.

Neste utflukt gikk til Montenegro (svart fjell) som lignet litt på en vestlandsfjord. Her besøkte vi en kirke som var bygd på ei kunstig øy. Som svært mange av de spesielle og vakre kirkene ble de engang bygget av noen som hadde fått religiøse

opplevelser som de realiserte i gudshus. Byggingen kunne ta flere generasjoner som her.

Heimbrent

Vi hadde flere dager til egen benyttelse mens tre dager bød på sightseeing i Dubrovnik, tur til Montenegro og en herlig båtutflukt til Elafitiøyene, Sipan og Lopud. En super tur med hyggelig mannskap og et perfekt vær.

Vi spiste lunsj om bord, med hvitvin, grillet fisk og salat til. Desserten var en god banan!! Vi ble møtt med en liten skarp snaps, og kapteinen fortalte at det var broren som hadde laget den. "Da er det heimbrent," sa jeg, noe han med et smil bekreftet.

På Lopud var det om lag ti små og store kirker og mange fine små butikker. Litt shopping må til. Noen fikk med seg kjoler, skjert og annen pynt mens noen andre badet i det fine været.

Mostar

En del av deltakerne ønsket å dra til

Vi lærte folket på stamrestauranten Ivan noen norske ord, og «kjempegodt» gikk rett hjem hos personalet. Deilig kirsebærvin fikk vi siste dagen som takk for besøket.

Mostar med den berømte broen. Guiden, Yasmine, kom til Norge da hun var fire år gammel. Her tok hun både barne-, ungdoms- og videregående skole før hun flyttet tilbake til Mostar. Ei flott jente som guidet helt perfekt. Mostar har 50 prosent arbeidsledighet, så vi var glade for at Yasmine fikk jobb den dagen.

Fotograf: Albert Hantho

Telemarkingene på Taubspelen

Torill Hantho er sekretær i Telemark lokalforening og forteller om en hyggelig sommertur til Taubspelen i Orust i Sverige.

Flere artister framførte både Taubviser og nyere musikk. Og selvsagt må publikum delta med glad allsang. Alt sammen uten dørs midt i den svenske idyllen som vi fornemmer så tydelig fra Evert Taubes rike sangskatter. Høydepunktet var selvsagt Sven-Bertil Taubes framføring av farens viser.

Etter to dager med flotte konserter dro 22 fornøyde turdeltakere hjemover langs den vakre kystveien fra Uddevalla til Strömstad hvor ferga tok folket tilbake til Norge.

Fra Jugendbyen til Gdansk

Aud Sørvaag har sendt en liten reiseskildring etter at Ålesund lokalforening besøkte Gdansk tre dager i slutten av mai. 25 medlemmer satte seg på direktefly fra Ålesund til Gdansk. Der bodde de på fire stjerners Hotel Hanza i Gamlebyen ved elven Motlawa.

Første dag hadde de en "Stadrundfahrt" med tre åtteseters elektromobiler og engelsk guiding. De fikk et inntrykk av alle de ærverdige gamle bygningene. Resten av dagen var de "fri" til å gå på egen hånd. Om kvelden var det tre retters festmiddag på hotellet. Nydelig mat.

Neste dag hadde de norskspråklig guidet fottur i Gamlebyen. Det var polsk høytidsdag, Kristi legemsfest, og de fikk se en kirkelig prosesjon gjennom gatene.

Gdansk hadde mye å by på, så de kunne godt hatt en dag til der, det var de enige om.

God mat, godt drikke og god stemning. Fotograf: Kjetil Romestrånd

Det
skjer

Kristiansand 6. oktober

Tur til Dubrovnik i Kroatia sammen med noen kolleger fra Arendal.

Ålesund 8. oktober

Pensjonister og de yngre kollegene fra Telenor møtes til mimrefest på Teaterfabrikken.

Arendal 13. oktober

Omvisning i Dypvåg kirke i Tvedestrand. Kirken er fra 1200-tallet.

15. november

Besøk i Galleri Fløistad på Langbryggen i Arendal.

Bergen 20. oktober

Spellemann på taket på Den Nationale Scene i Bergen.

Drammen besøker Bragernes eldresenter

26. oktober Moteoppvisning.

30. november Knut Harald Sommerfeldt spiller og tryller.

Oslo 21. – 23. november

Julemarked på Oset høyfjellshotell på Golsfjellet.

To torsdager i måneden har foreningen organisert byvandring i Oslo.

På telepensjonistene.no > våre lokalforeninger finner du aktivitetsplaner og mer informasjon fra din egen forening.

KONTAKT OSS

FORBUNDSLEDER	Arne Jenssen	Kirkvollen 19 B	7048 Trondheim	907 43 556	arn-je@online.no
NESTLEDER	Roy Knag Jæger	Hopshavn 27	5307 Ask	915 38 870	roykna-j@online.no
SEKRETÆR	Tore Andli	Dagaliveien 31	0783 Oslo	913 98 001	to-a@online.no
KASSERER	Finn-Egil Elster	Hauketotoppen 18	1266 Oslo	913 21 672	feelster@online.no
STYREMEDLEM	Marie Birgitte Aashagen	Nedre Flatåsveg 170	7099 Flatåsen	971 29 908	aashage@online.no
	" Einar Nymoen	Dampsagveien 5A	2004 Lillestrøm	916 17 467	nymeinar@gmail.com
	" Truls Erik Langeggen	Pilestredet park 1	0176 Oslo	900 29 271	lang-t@online.no
	" Ingvar Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand	901 65 520	ingsikal@online.no
	" Mette Johanne Hummelvoll	Oppsal Terrasse 2	0686 Oslo	905 14 798	m-joh-hu@online.no
REVISOR 1	Kåre Johansen	Svenskerud 105	3408 Tranby	901 84 857	khj@online.no
REVISOR 2	Kirsten Næss	Ramstad Terrasse 5	1405 Langhus	901 94 586	kinass@online.no
REDAKTØR	Gunhild Skoglund	Ekreberget 9	2390 Moelv	901 30 153	gunhi-s@frisurf.no
TELEPENJONISTEN					
TEKNISK ANSVARLIG for telepensjonistene.no	Einar Nymoen	Dampsagveien 5A	2004 Lillestrøm	916 17 467	nymeinar@gmail.com

Telepensjonistenes Landsforbund

Besøksadresse: Snarøyveien 30, sone M1A, 1331 Fornebu • Postadresse: Postboks 800, 1331 Fornebu
E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • www.telepensjonistene.no

SMÅSTOFF

Nytt postnummer til 100 000 personer

Nye postnummer er nødvendig fordi bosettingen endrer seg ifølge Bring. De ber om at de nye numrene tas i bruk så snart som mulig, og du må selv finne ut om din adresse er berørt. For å sikre at du får Telepensjonisten ber vi deg sende beskjed til Roy Knag Jæger på e-post roykna-j@online.no dersom ditt postnummer er endret. På bring.no/postnummer finner du komplett og oppdatert oversikt.

Fortere og fortere...

Fra september og ut året har alle privat- og bedriftskunder i Telenors mobilnett fått fri fart. Det betyr at hvis du har en telefon med 4G så kan du lynraskt laste ned alt du måtte ønske av "tunge" saker fra internett.

– Vi gjør alt for å være raskest, og med denne kampanjen ønsker vi at alle våre kunder skal få oppleve de høye hastighetene du oppnår med Telenor-4G. Vi har et topp moderne 4G-nett som står klart til å sørge for de beste mobilopplevelsene, uansett om du skal laste ned tunge presentasjoner, bilder, musikk eller filmer. Nå gir vi alle kunder fri fart ut året, det gjelder samtlige abonnement, sier Bjørn Ivar Moen, leder for Telenors mobildivisjon.

Kilde: Telenor pressemelding

Norskekystens lengste sjøkabel

I sommer fikk Lofoten sikrere nett etter at Telenor la en ny fiber-optisk sjøkabel fra Bodø til Røst. Kabelen er 109 kilometer lang og veier ca. 200 tonn. På det dypeste ligger den hele 400 meter under havoverflaten i Vestfjorden i Nordland. Utenom Svalbard-kabelen er dette den lengste sjøkabelen langs Norges kyst.

– Det betyr at man blir mindre utsatt for nettbrudd ved at man får en ny vei i nettet ut til Lofoten. En slik løsning har vært etterspurt av samtlige ordførere i Lofoten, fordi infrastrukturen har vært sårbar her, sier dekningsdirektør Bjørn Amundsen i Telenor.

Kilde: Telenor pressemelding

Sett maken?

Norges tøffeste sykkel fant vi på Hamar. Se godt på bildet – sykkelen er pyntet med strikkkunst fra pedalene til styret. Det samme er lyktestolper, stolper med trafikkskilt og blomsterpotter, og et utrolig langt gelender langs trappa som fører opp fra byens torg.

Det er brukere og frivillige på Værestedet Arbeideren som har dekorert byen sin. Værestedet er et møtested for aktive rusavhengige i Hamar og omegn. Og aktive i positiv forstand har de sannelig vært.

Visste du at

1. oktober var FNs internasjonale dag for eldre. Tema for 2016 er "Bekjemp aldersdiskrimineringa".

- I dag er det rundt 600 millioner mennesker over 60 år i verden.
- Det er forventet at antallet mennesker over 60 vil doble seg igjen innen år 2050.
- Omlag to tredel av verdens eldre bor i utviklingsland.
- I den industrialiserte verden, er det de over 80 som er den befolkningsgruppen som auker raskast.
- I de utviklede landene bor 1 av 4 over 60 årene, mens berre 1 av 10 bor årene i utviklingsland.

Kilde: fn.no